



Bà Ngoại Ngây Thơ

Lại Thị Mơ

Mấy đứa cháu ngoại, mỗi khi nói chuyện với bà, chúng thường không hiểu, và hỏi lại với vẻ ngỡ ngàng, bà lắc đầu:

- Cái thằng (cái con) thật là ngây thơ (ngố quá).

Bây giờ tới phiên bà ngoại lần thẩn hỏi cháu những thứ vô cùng lạ lẫm (đối với bà). Chúng gọi bà ngoại ngây thơ, dùng ngay chữ của bà.

Trong số các bạn của cháu hay ghé nhà chơi, Mike và Mary là anh em ruột, chỉ hơn nhau 1 tháng. Bà cứ hỏi đi hỏi lại:

- Làm sao anh em ruột mà lại chỉ hơn nhau có 1 tháng?

Có thể sinh cùng năm Tây, nhưng người sinh đầu năm (tháng Giêng), người sinh cuối năm (tháng Chạp), chứ làm sao lại chỉ hơn nhau có 1 tháng?

Bà lại hỏi tiếp:

- Cùng cha cùng mẹ à?

- Đúng rồi bà ơi. Má nó sanh Mike, nhưng cùng lúc nhờ người "đề giùm" (surrogate) em gái Mary.

Thời bà chưa có chuyện đề giùm. Thời của bà không có phòng ngủ cho mỗi người. Trong xóm lao động đám con lít nhít nằm lẫn dưới sàn nhà, cũng chẳng cần lót chiếu. Dưới quê nằm trên chõng tre, hay nằm tòng teng trên võng, mỗi người một góc. Làm gì có buồng ngủ, chỗ trang nghiêm nhất trong nhà là cái tủ thờ, để ở gian nhà trên. Phía sau nhà là cái bếp, nếu có phòng ngủ chắc cũng chỉ có một buồng, đâu có mỗi người một phòng như bây giờ ở xứ người.

Thời nay khi dọn qua nhà mới, chúng hỏi:

- Phòng nào của con?

Nếu nói: "Hai anh em ở chung một phòng." Coi bộ " hơi khó " à nghen. Thời nay mỗi người có một thế giới riêng (privacy), không phải cha mẹ là có quyền muốn vô lúc nào thì vô.

Nhập gia tùy tục.

Xem phim Mỹ, mới "nứt mắt" (7, 8 tuổi), đã biết treo tờ giấy trước phòng ngủ: **Do not disturb**. Y như khi ở khách sạn: Không quấy rầy. Thiệt là hết ý.

Con nhà nghèo chỉ một bộ đồ tươm tất để đi học. Nhiều khi không phải đồ mới, mà "gia truyền" từ lớn tới bé, anh chị tới em. Không thắc mắc. Được đi học là sung sướng lắm rồi, chẳng đứa nào mè nheo xin cha mẹ cái này cái nọ. Đến thời của cháu, mỗi khi Hè tới, trẻ con hỏi sẽ đi chơi chỗ nào. Còn quà Giáng Sinh hình như là thứ không thể thiếu.

Ngày xưa cha mẹ kiếm ăn bằng những việc hiện ra trước mắt trẻ con nên chúng cảm nhận được rõ ràng. Nếu ở nông thôn, sáng cha vác cuốc ra đồng, mẹ luẩn quẩn sau vườn cho heo gà ăn, lúi húi trồng rau tát đĩa kiếm con tôm con cá. Cuộc sống của nhà nông hoàn toàn phụ thuộc vào những gì họ kiếm được bằng những công việc lao động hàng ngày.

Người lao động sống ở những xóm nghèo trên thành phố, cũng chỉ đi làm thuê làm mướn. Trẻ con không hề thấy đồng tiền, đó là thứ rất xa lạ vì chúng không bao giờ có. Ngay cả các cậu ấm, cô chiêu con nhà giàu có, cũng chỉ được người ăn người làm chăm sóc trong nhà, chứ cha mẹ cũng không cho tiền.

Thời thế đổi thay, ngay từ nhỏ con nít cũng đã biết xài tiền. Hàng quà bánh bán rong khắp ngang cùng ngõ hẻm và ngay trước cổng trường. Cha mẹ thời công nghiệp lo đi làm túi bụi. Cha làm overtime, chỉ nghỉ ngày Chủ Nhật. Mẹ mở nhà hàng, hay tiệm nail, giặt ủi nên hầu như làm cả tuần. Vì vậy chuyện nấu ăn mỗi ngày "cơm nóng canh sốt" ít khi có được. Cho tiền, trẻ con ghé mua thức ăn ở các tiệm fast food.

Bản nhạc của Phạm Duy kể buổi tối gia đình quây quần: *Cha tôi ngồi đọc báo, mẹ tôi ngồi đan áo bên ngọn đèn dầu hao...* là chuyện ít có. Không phải vì không còn xài cây đèn dầu, mà vì thời thế đã thay đổi. Cảnh ăn cơm chung cả gia đình rất hiếm, ai về lúc nào ăn lúc đó.

Thế kỷ 21, trẻ con như những trái cây chín ép vì chúng già hơn tuổi. Chúng phải tự lập từ lúc mẫu giáo, biết dùng tablet (để làm homework). Vì xem tivi suốt ngày, nên chúng rất rành đủ thứ quảng cáo. Mua quà đúng ý người nhận bây giờ vô cùng khó. Thực tế, gọn nhẹ, vừa ý người nhận, đó là những tờ đô la xanh bỏ trong thiệp Noel hay sinh nhật. Còn đi đám cưới viết check, khỏi lo thất lạc. Quà bây giờ rất "minh bạch". Thiệp mời đám cưới chẳng ngại ngần ghi chú: tiền. Họ hàng phương xa gửi quà qua bưu điện, bỏ luôn receipt bên trong cho tiện (người nhận khỏi lố).

Nhớ mấy chục năm trước, sáng Dec 26, con nít lũ lượt xếp hàng như rồng rắn ra tiệm bán đồ chơi trả lại quà. Có hoá đơn mua, trả đủ (100%). Không có trả một nửa (50%). Thời buổi thực dụng, không còn những món quà mộc mạc làm bằng tay của ông bà cha mẹ, hay những tấm thiệp đơn sơ với nét chữ nguyệt xích ngoạc hồn nhiên cháu yêu ông, yêu bà ... Trẻ con bây giờ không cần phải nắn nót tập viết nữa, thầy cô không bắt viết, chỉ cần xài tablet bấm câu trả lời. Cả người lớn cũng ít khi cần tới cây bút, thư viết tay gửi bằng bưu điện là chuyện "không bình thường".

Mở miệng nói cũng ngại. Tất cả chỉ có "tin nhắn". Ai cũng tưởng mỗi người có 4 mắt: 2 con để làm (bất cứ việc gì), 2 con dán vô cái phone đọc text messages. Không trả lời ngay, lại giận hờn (bồ bịch). Thời new technology, bà cứ tưởng giọng nói trong điện thoại, GPS là của người thật (human), cháu chỉ học tiểu học cũng biết "*tiếng người nhưng không phải người nói*". Hèn chi chúng gọi ' bà ngoại ngây thơ' là đúng rồi.

Cháu ơi! Bà không đỏi kịp các cháu bà. Bà là hình ảnh của dĩ vãng, của những ngày tần tảo nuôi con năm xưa. Bà nhớ làm sao những ngày bón cơm cho con, quà chợ chỉ là những cái bánh giò chỉ vài xu, vậy mà con của bà, là mẹ của các cháu, mừng vui chân sáo nhảy tung tăng.

Cái gì hiếm thì quý. Đôi khi thiếu thốn cũng làm người ta trân quý quà tặng. Bà ngoại ngây thơ chỉ biết đan móc áo len, giờ cũng thất nghiệp. Đan xong chẳng ai chịu mặc. Mùa lễ tới rồi, bà chẳng cần tiền, bà cũng không cần quà. Bây giờ bà đã già yếu, nursing home là nhà, người ta lo cho tất cả. Bà chẳng thiếu gì, tất cả mọi thứ đối với bà bây giờ không còn giá trị. Bà chỉ muốn gặp tất cả con cháu thôi. Ngày xưa bà đã có lần mơ ước: ***Thời gian ơi ! Dừng lại.***

Bà thèm nghe lại giọng nói bập bẹ, được ôm các cháu trong vòng tay ấm áp. Các bạn của bà trong nursing home, bảo đó là điều "không tưởng". Họ chấp nhận mọi thứ, cảm thông cho hoàn cảnh của con cháu đang bần bịu vì cuộc sống.

Đừng bỏ quên bà các cháu nhé.

Bây giờ các bạn cùng phòng, chọc ghẹo bà là: Bà cụ ngây thơ.

Quả là như vậy, nhưng bà vẫn mong gặp các cháu của bà dù mùa lễ qua đi.

Bà ngoại.

Lại thị Mơ